

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till krisledningsnämnd

Datum:
2020-03-25

Diarienummer:
KSN-2020-01212

Handläggare:
Hannes Vidmark

Lunch för gymnasielever under perioden med distansundervisning

Förslag till beslut

Krisledningsnämnden beslutar

1. **att** uppdra till rektorer att i samråd med måltidsservice ombesörja lunch för särskilt utsatta elever enligt föredragning i ärendet

Sammanfattning

I ärendet utreds frågan om kommunen bör subventionera lunch för gymnasielever under perioden då undervisningen ska bedrivas på distans. För en mindre grupp elever finns ett akut behov som behöver tillgodoses genom kommunens försorg. Behovet föreslås tillgodoses genom aktuella skolors försorg. För övriga elever gymnasielever i Uppsala kommun finns inget lika uppenbart behov. Ur näringslivssynpunkt skulle en subvention vara ett välbehövligt stöd till en redan ansatt bransch. De lösningar som används på andra håll i Sverige innebär emellertid icke acceptabla risker om de införs i Uppsala. Att ta fram en för Uppsala bättre anpassad lösning skulle vidare ta för lång tid och verka under så kort tid att det inte är försvarbart.

Ärendet

I och med regeringens beslut om att gymnasieutbildning ska bedrivas på distans har följande två frågor uppmärksamats. Finns det ungdomar där kommunen även fortsättningsvis behöver stödja med lunch? Kan ett generellt stöd med matsubvention till gymnasieungdomar innebära ett stöd för det lokala näringslivet

Beredning

Ärendet har beretts av en arbetsgrupp med representanter från KLK (isf), ekonomistaben, juristenheten, upphandlingsstaben, UBF, näringsliv och destination samt gemensam service. Synpunkter har även inhämtats från polisen och ungdomsjouren.

Föredragning

Utbildningsförvaltningen har identifierat ett hundratal elever med bedömt behov av subventionerad lunch. Det handlar till exempel om hemlösa elever. För den här gruppen bedöms situationen akut. Situationen för gruppen kan jämföras med behov av bistånd. Åtgärder för att ombesörja daglig lunch för den här gruppen elever har därför redan påbörjats. I förslaget uppdras åt rektorer att bedöma vilka elever som av ovan uppräknade skäl bedöms behöva få lunchen ombesörjd genom skolans försorg. Kommunens måltidsservice kommer att kunna tillhandahålla anpassade lösningar för den här gruppen.

Mer allmänna lösningar som skulle omfatta kommunens cirka 6 400 elever på gymnasiet, räknas friskolor in är antalet elever 8 500, har utretts översiktligt.

Utgångspunkten för utredningen har varit att undersöka möjligheten att subventionera lunch i syfte att stimulera lokal efterfrågan i näringslivet. Näringslivet drabbas mycket hårt av den pågående smittan. I synnerhet har den näringssektor där restauranger ingår drabbats och omfattande varsel har aviserats.

Olika lösningar för elevlunch har införts av några kommuner. Kalmar kommun erbjuder företag i Kalmar kommun att lista sig som "Elevrestaurang". Kravet på restaurangen är att de har ett utvecklat koncept för avhämtning/take away och enbart erbjuda det alternativet under vardagar 11.30-14.00. För elever ska lunchen vara gratis. Eleven ska kunna uppvisa skollegitimation eller intyg med legitimation. Elevernas namn listas och kommunen faktureras med 75 kr inkl. moms per måltid efter två veckors subvention. Utveckling av e-tjänst för registrering av elevens personnummer är under utveckling. Endast restauranger med verksamhet i Kalmar kommun kan anmäla sig till modellen.

Någon enstaka kommun, Mörbylånga, har antagit en liknande modell som Kalmar. Region Gotland planerar att införa lunchkuponger. Därutöver har flera kommuner infört lösningar med avhämtning av lunchlådor inom ramen för sin ordinarie verksamhet.

Ur näringslivssynpunkt är förslaget med elevrestauranger sannolikt positivt men det är inte möjligt att mer precist bedöma effekten. Uppföljning av utfallet i de kommuner som infört lösningar enligt ovan är ännu inte genomfört.

När det gäller behovet har utbildningsförvaltningen inte identifierat något allmänt behov hos elever. Inga frågor om måltider har inkommit till rektorer.

Slutsatsen av utredningen är att den lösning som införts i Kalmar medför stora risker. I utredningen har följande tyngre vägande skäl mot ett införande av modellen framkommit:

- Distansundervisningen bedöms påverkas negativt.
- Syftet ur smittskyddssynpunkt med att införa distansundervisning motverkas om elever ändå går hemifrån och samlas.

- Begynnande tendenser med fler ungdomar som samlas på nya platser och vid nya tider riskerar att eskalera med social oro som följd.
- Ökad administration vid skolor för att ombesörja intyg.
- Upphandlingslagstiftning följs inte och betydande skadestånd kan inte uteslutas.
- Mycket omfattande behov av internkontroll

Utöver det är effekten svår att överblicka. En lösning som i Kalmar skulle innebära kostnader på mellan 20 och 25 miljoner för Uppsala kommun.

Även andra alternativ än Kalmarmodellen har undersökts. En lösning med särskilda måltidskort är genomförbart men tar minst sex veckor att få igång. En lösning med subventionerad hemkörning är ett bättre alternativ men tar minst lika lång tid som måltidskortet att få till stånd. Verkningstiden för åtgärden skulle dessutom bli förhållandevis kort.

Mot den bakgrunden förslås i dagsläget ingen generell lösning av subventionerad lunch för samtliga gymnasielever under perioden med distansundervisning.

Ekonomiska konsekvenser

Med föreliggande förslag till beslut begränsade och kan hanteras inom ram.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 25 mars 2020

Kommunstyrelsen

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör